

Demeterhymnen i flerfaglig samspil

- handlingsgangen

1-37	P. plukker blomster og bliver røvet av Hades.
38-89	D. leder efter P. og erfarer sandheden av Helios.
90-173	D. er rasende og bevæger sig i forklædning til Eleusis og møder Keleos' døtre ved brønden.
174-230	Keleos' døtre bringer D. til deres faders hus.
231-301	D. opfostrer Demophon og styrker ham i ilden, men avbrydes av barnets moder.
302-383	D. går i strejke, og kornet forsvinder. Zeus giver sig.
384-469	P. bliver hentet tilbage, men kun delvist. D. formildes.
470-495	Mysterierne indstiftes, og kornet kommer igen.

- temaer

<i>kosmologi:</i>	Kornet og årstidernes gang: Persephone personificerer kornplanten, der er skjult under jorden en del av året, men det meste av året er synlig. Demeter er enten jorden, kornets moder, eller sidste års korn (i hymnen er Gaia dog medskyldig). Gudindens sorg over barnets eller den elskedes død har flere paralleller: jf. Aphrodite – Adonis, Kybele – Attis, Isis – Osiris, Maria M. – Kristus.
<i>teologi:</i>	Antropomorfe guder, der bor i templer (303) og behøver ofre (353-4); guderne sværger ved Styx (259); guder i forklædning ligner mennesker (111), er blot større og har et særligt skær (159, 188-9). Skæbne: mennesket er kasterbold i gudernes hænder (148, 216-7, 256-7).
<i>epifani:</i>	Symptomer og reaktion: stort lys, frygt (190-1, 275-83; jf. 2 Mos 2.3, Matt 28.1-10). Guden giver sig til kende med et "Jeg er" [<i>eimi</i>] (268; jf. 2 Mos 2.3.14, Joh. 8.2-30).
<i>ritualet:</i>	Mysteriet består i hemmeligholdelse og visuel åbenbaring (480-1) [<i>mystērion</i> <= <i>myō</i> "lukke øjnene"]. Indvielsen gør salig [<i>olbios</i>] (480, 486) og giver lykke i efterlivet (482). De eleusinske Mysterier handler om korn og civilisation, og ritualet kulminerer angiveligt i en fremvisning av et avskåret kornaks. ¹ I den klassiske version av myten modtager Triptolemos kornet, men i hymnen spiller han ingen fremtrædende rolle (153, 474). Ætiologi: myten sættes udtrykkelig sammen med senere ritualer (205, 265, 473-82). Derudover er der flere elementer i myten, der optræder i det senere mysterium: faste og tavshed (192-211a), skændetale [<i>aischrologia</i>] (202-3; jf. Iambes navn), bygdrik [<i>kykeōn</i>] (209).
<i>initiation:</i>	Ungpigeekilden som udgangspunkt for forandring (99). Ild som rensende vej til udødelighed (239-245).
<i>samfund:</i>	Tvangsægteskab (78-87). Familieliv i Eleusis: kvinder henter vand (105-8, 169-70), og fornemme huse ansætter ammer (149-159). Athen nævnes ikke, hvor man skulle vente det (125-6), og har måske endnu ikke indflydelse over Eleusis.
<i>litteratur:</i>	De såkaldt homeriske hymner var oprindeligt mytiske forspil [<i>prooimia</i>] til narrative eposer som <i>Iliaden</i> og <i>Odysseen</i> . <i>Demeterhymnen</i> antages at være opstået omkr. 600 f.Kr. Symmetri mellem Demophon- og Persephone-historierne (ufuldstændig udødeliggørelse og ufuldstændig redning); typisk eventyrstruktur: søgen, hindring, udfrielse ("Propp'sk sekvens"). Burleske træk ophæver alvoren (f.eks. 284-91: barnegråd oven på epifanien). Digtet forener alvor [<i>semnotēs</i>] og ynde [<i>charis</i>], de to egenskaber, der kendetegner hhv. Demeter og Persephone.

¹ Jf. Isokrates, *Panegyrikos* 28; Hippolytos, *Gendrivelse av alle kætteri* 5.8.39-40. En nyere gennemgang av De eleusinske Mysterier findes hos Robert Parker, *Polytheism and Society in Athens*, Oxford 2005, 327-68.